

Priča o pjesmi: "Otkako je Banjaluka postala"

23/02/2017 09:14 by Administrator

Uglavnom su poznate okolnosti pod kojima je nastala sevdalinka "Otkako je Banjaluka postala". Pogledajmo što je o tome (na)pisao Namik Kulenović, novinar, rođen 1912. u Tešnju, dopisnik "Jutarnjeg lista", "Novosti" i "Vremena" iz Bosanske Krajine. Od kraja 1941. do aprila 1944, kada je oboren avion kojim je letio za Bihać, vratio je du...nost tajnika ureda potpredsjednika vlade NDH Džafera Kulenovića. Bio je o...enjen Katarinom Matanovićem.

Â

Â

Ona je 1938. kao prva ...ena u istočnoj Evropi skočila padobranom, a u toku rata bila lični pilot NDH ministra Ante Vokića. Najmlađi od braće Kulenović bio je Muhamed, poslije rata direktor "Prevoznika" u Banjaluci. Najstariji brat Mesud, predratni poslanik sa Mačekove liste, od februara 1942. bio je državni bilježnik NDH. Maja 1945. pobjegao je u Austriju, a otud u Vojcarsku. Krajem 18. i početkom 19. vijeka u Banjaluci je živio Džafer-beg Kapetanović. Jedino što još podseća na ovu lozu Kapetanovića su ostaci napuštenih Džafer-begovih konaka, u kojima je svojevremeno dijelio pravdu raji, i poružen grob njegove kadune na starom groblju. Bio je silovit i naprasit, tako da mu se svako klanjao do crne zemlje. Kaže jedan stari hadži da Džafer-begu nije bilo teško sa konja mahnuti sabljom i odrubiti glavu kakvom prolazniku ili deliji koji mu se ne bi duboko poklonio i iz sveci grla selam nazvao. U gradu se znalo kad Džafer-beg polazi u jetru. Ako je tog dana radovalo volje, to je za Arapar Čiju značilo veliku nevolju. Bio je ljubimac ...ena, pa je u samo jednoj mahali imao nekoliko svojih ljubavnica. Džafer-beg je imao svoju 19-godišnju mjezimicu Čulbejazu, o čije se ljepoti nadaleko govorilo. Ljubav Džafer-bega prema mladoj Čulbejazi bila je tolika da je zbog toga bio strašno ljubomoran. U njegovom prisustvu, a bogami i kad ga nije bilo, mladu begovicu niko nije smio ni da pogleda, a kamoli da joj se javi. Jednom je neki mladi banjalukački beg bacio slučajno oko na Džafer-begovicu, ali je svoju smjelost platio glavom. Malo zatim i Džafer-beg je izgubio glavu u sukobu zbog Džafer-begovice, poginuvši u tuči sa jednim banjalukačkim esnafom. Iza njega je ostala mlada kaduna. Okupili je prosci sa svih strana, jer je, pored neopisive ljepote, nosila cjelokupno imanje Džafer-bega. Mlada kaduna ih je sve redom odbijala. Niko nije znao zbog čega želi da ostane udovica, pa su se, kao i običano, uz nju vezale razne priče. Vjerujući da mlada kaduna hoće da se uda za pobožnog Čulbejaka, koji že je paziti i očinski voljeti, zaprosi je Enver-beg, mladi sarajevski kadija. Kaduna je i njega odbila. I dok je svijet vrsto vjerovao da begovica želi usamljen život, ona je provodila najljepše ljubavne dane. Još za životu Džafer-begova ona se zagledala u siromašnog banjalukačkog bekriju, koji je imao samo sedefli tamburu. Ljubav se vodila kroz guste mužebake visokih konaka. Kroz njih je Džafer-begovica kradom gledala svoga bekriju dok je pred kafanom udarao u tamburu i uzdisao za begovicom. Bekrija je poslije Džafer-begove smrti potajno dolazio svojoj ljubavi u prostrane konake, a rano sabahom izlazio. Svake večeri poslije jacije namaza, kada i staro i mlado ide na počinak, Čulbejaza je izlazila sa svojim bekrijom u svoj bačić džik pokraj Vrbasa, sa svih strana opasan visokim zidovima. Tu, odmah ispod kafane Zemaljska kugla, nekad je Džafer-beg svakoga dana izlazio, okupljao oko sebe džematlike i s njima, ispijajući duboke filde...ane crne kafe, bistrio politiku Čirovom zemlje. Po tome je, kaže, ova kafana i dobila ime. U isto vrijeme je Arapar Čiju sa iznenadom primala vijesti o odbijanju prosaca. Kada je mladoj udovici dosadilo prikrivanje ljubavi, ona je sa bekrijom Enesom Ismailovićem stupila u brak i uvela ga u kuću. Tek tada je postalo jasno zašto je kaduna redom odbijala prosce. Malo zatim nepoznati banjalukački pjesnik spjevao je pjesmu o njihovoj ljubavi. Kao i sve sevdalinke, i ona se ponegdje iskrivljeno pjeva. Mnogi su skalupili njen tekst onako kako su htjeli, ali je melodija, toliko lijepa da je smatraju najljepšom sevdalinkom, ostala netaknuta. Banjaluka se smatra gradom najljepših i najstarijih sevdalinki, a Banjalukačani največnjim

BLUSRCU.BA - Stranica za sve banjalucane sirom svijeta!

<http://blusrcu.ba>

sevdalijama i vrlo muzikalnim svjetom. Jedna izreka každe: "Ne jađi konja kroz Livno, ne lađi kroz Mostar i ne pjevaj kroz Banjaluku" ako hoćeš da se ne osramotiš!"

Izvor vijesti: ogledalo.ba